## 36477 ـ فضیلت روز عید قربان

### سوال

آیا روز دهم ذی الحجه ویژگی خاصی دارد؟

### پاسخ مفصل

الحمدلله.

هنگامی که پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ به مدینه آمد مردم مدینه دو روز داشتند که در آن به بازی و تفریح می‌پرداختند، پس فرمود: خداوند به جای آن برای شما دو روز بهتر قرار داده است: روز [عید] فطر و قربان به روایت ابوداود (۱۱۳۴). آلبانی در السلسلة الصحيحة (۲۰۲۱) آن را صحیح دانسته است.

بنابراین الله متعال به جای دو روز بازی و بیهودگی، دو روز ذکر و شکر و مغفرت و عفو را برای این این امت قرار داده است.

مومنان در این دنیا سه عید دارند:

عیدی که هر هفته تکرار می‌شود، و دو عید که سالی یک بار رخ می‌دهند.

عیدی که هر هفته یک بار تکرار می‌شود روز جمعه است.

و دو عیدی که در سال یک بار می‌آیند و دو بار در یک سال تکرار نمی‌شوند، یکی از آن‌ها عید فطر از روزه‌ی رمضان است که وابسته به کامل شدن روزه‌ی رمضان است. روزه‌ی رمضان رکن سوم از ارکان و مبانی اسلام است و هر گاه مسلمانان روزه‌ی ماهی که بر آن‌ها فرض شده را به پایان می‌رسانند، خداوند در پی کامل شدن روزه‌شان برای آن‌ها عیدی را مشروع نموده که در آن برای شکر و یاد الله و تکبیر او به سبب هدایتشان جمع می‌شوند و برای این عید یک نماز (نماز عید) و یک صدقه (صدقه‌ی فطر) مشروع شده است.

عید دوم، عید قربان است که در روز دهم ماه ذی الحجه قرار دارد و در این دو عید، ـ یعنی فطر و قربان ـ این عید بزرگترین و بهترین عید است. این عید وابسته به تکمیل فریضه‌ی حج است، و هرگاه مسلمانان حج خود را انجام دهند مورد مغفرت قرار می‌گیرند.

حج با روز عرفه و ایستادن در عرفات کامل می‌گردد زیرا عرفه رکن بزرگ حج است، چنانکه رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ می‌فرماید: حج عرفه است ترمذی (۸۸۹). علامه آلبانی در إرواء الغلیل (۱۰۶۴) آن را صحیح می‌داند.

روز عرفه، روز آزادی از آتش جهنم است و الله متعال در این روز کسانی را که در عرفه ایستاده‌اند و دیگر مسلمانان در سرزمین‌های دیگر را از آتش آزاد می‌کند، به همین سبب روز بعد از آن عید همه‌ی مسلمانان است، هرجا که باشند؛ چه کسانی که شاهد این موسم بوده‌اند و چه دیگران.

بنابراین برای مسلمانان مشروع است که در این روز با قربانی به خداوند نزدیکی جویند.

فضایل این روز را به طور خلاصه می‌توان چنین برشمرد:

۱ـ این روز بهترین روز نزد الله است:

ابن قیم ـ رحمه الله ـ در زاد المعاد (۱/ ۵۴) می‌گوید: «بهترین روزها نزد الله روز قربانی یعنی روز حج اکبر است، چنانکه در سنن ابی‌داود (۱۷۶۵) از پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ روایت است که فرمودند: بزرگترین ایام نزد الله روز قربانی است این روایت را آلبانی در صحیح ابی داود صحیح دانسته است.

۲ـ این روز، بزرگترین روز حج است:

از ابن عمر ـ رضی الله عنهما ـ روایت است که پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ در حجشان در روز قربانی میان جمرات ایستادند و فرمودند: این روز بزرگترین روز حج است به روایت بخاری (۱۷۴۲).

زیرا بیشترین اعمال حج در این روز است، از جمله:

۱) رمی جمره‌ی عقبه

۲) قربانی

۳) تراشیدن یا کوتاه کردن مو

۴) طواف

۵) سعی میان صفا و مروه.

۳ـ این روز، عیدِ مسلمانان است:

رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ می‌فرماید: روز عرفه و روز قربانی و ایام تشریق، عید ما مسلمانان است، و این روزها، روز خوردن و نوشیدن است به روایت ترمذی (۷۷۳). آلبانی در صحیح سنن ترمذی آن را صحیح می‌داند.

والله اعلم